

Musikken strømmer

Dommen mot Pirate Bay-grunnleggerne faller denne uka i Stockholm. I mellomtiden er det vokst fram et lovlig nettsamfunn som gjør den svenske piratsiden bortimot overflødig, iallfall når det gjelder musikk. Også denne tjenesten er svensk og verdensospennende. Den har nå passert en million brukere og har vært vårens snakkis både blant nettpionerer og den vanlige musikkinteresserte, fra Bård Vegar Solhjell og nedover. Spotify er et enormt musikkbibliotek som tilbyr bortimot all musikken i verden – over fire millioner spor – som streaming (skal vi kalle det strømming?). Det betyr at man kan spille av musikken fra pc-en, men ikke laste den ned.

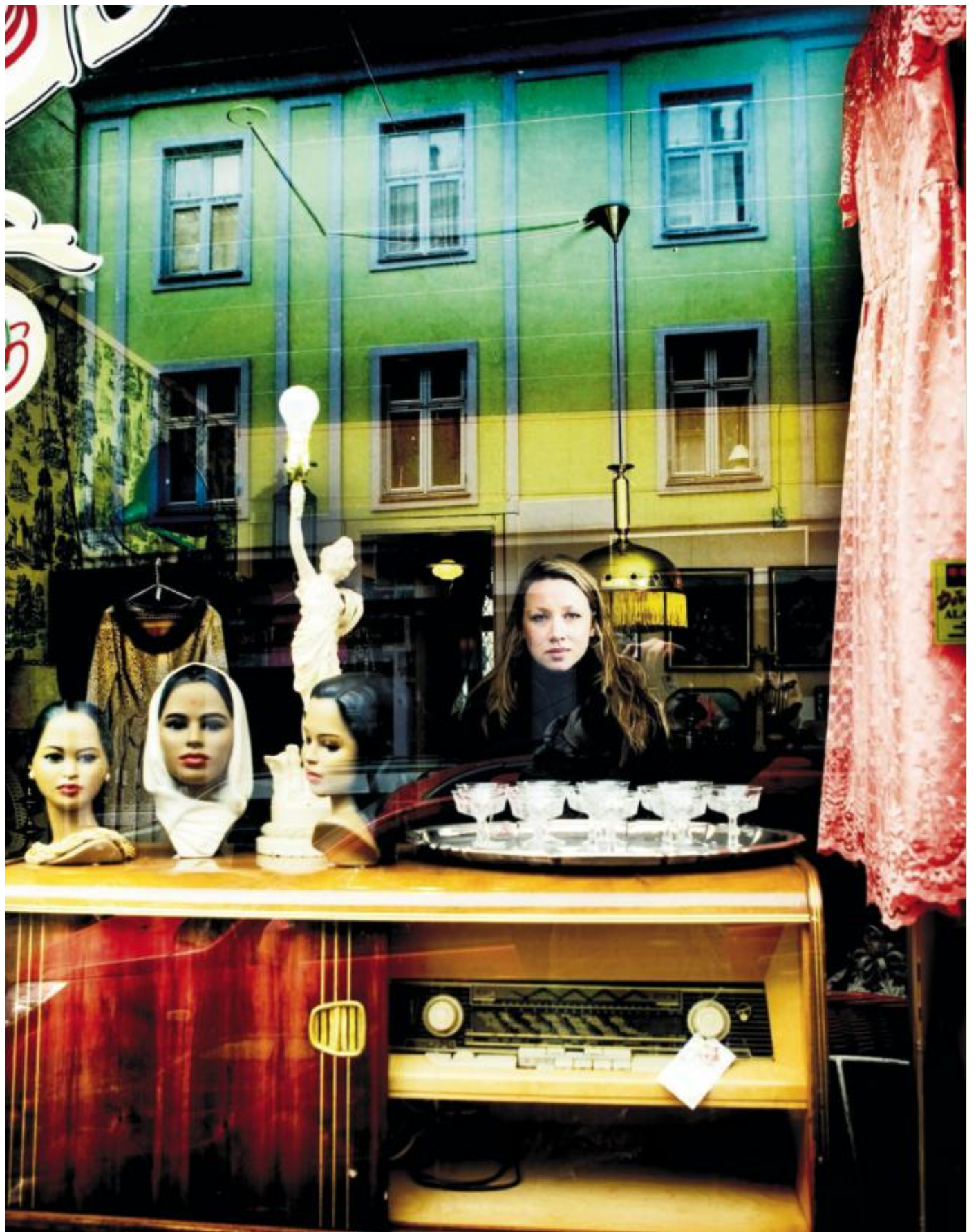
De fleste store rettighetshavere er med, dermed kan man finne det meste av det man har lyst på. Tenk på en gammel favorittartist, skriv inn navnet i søkefeltet, og vips: Hallo, Simple Minds «Sons And Fascination/Sister Feelings Call», som jeg har på kassett på gutterommet. Hei, hele katalogen til Scritti Politti, inkludert samleplata med de tidlige singlene. God dag igjen, «Street Legal», som plutselig ble aktuell foran Dylan-konserten forleden. Nå slipper jeg dilemmaet med hvorvidt det er etisk forsvarlig å laste ned en plate fra PirateBay som jeg vet jeg har i en kasse i boden, men som jeg ikke klarer å finne. Jeg kan høre den når jeg vil på Spotify. Her er heller ikke bare gamle favoritter, men også splitter nye plater som ikke engang finnes i platebutikken – svenske Perssons Pack, for eksempel.

Ja visst har Spotify sine mangler – lyden er litt tynn, det er merkelige huller i katalogene, og store artister som Beatles, Metallica og Smiths vil tydeligvis ikke være med, men de har vi jo hørt allerede. Og fordelene veier opp for ulempene med stor margin. Nå er det ikke lenger nødvendig å laste ned musikk ulovlig. Spotify har til og med de luxe-utgaven av Sonic Youth «Daydream Nation», som jeg nå slipper å kjøpe for å høre liveopptakene på ekstra-CD-en. Så nå virker heller ikke de luxe-trikset for å selge gamle plater om igjen. For første gang i livet har jeg ikke lenger trangen til å gå i platebutikken. Heretter går platebudsjettet mitt til Spotify-abonnement. Og når til og med jeg slutter å kjøpe plater, da har platebransjen virkelig et problem.

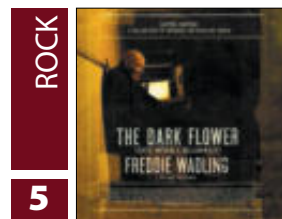
bernt.erik.pedersen@dagsavisen.no

I MARGEN
BERNT ERIK PEDERSEN

Freddies svarte blomster

ROCK
5
Freddie Wadling
«The Dark Flower»
EMI

Det sitter en underlig gråspregt en, og han fortjener tilnavnet svensk rocks gudfar. Freddie Wadling (57) er for mange stemmen fra Fläskkvartetten, men hans egen fyldige produksjon (Blue For Two, Codex, solo) er langt mer interessant. Og det sier ikke så lite.

Etter to plater med blant annet egne versjoner av svenske folkeviser og Allan Edwalls robuste sanger («En skiva till

kaffet», 1999; «Skillingtryck och mordbal-lader», 2000), har Göteborg-eksentrikeren nå laget to album der den mørke rocken står i høysetet. Det siste av dem er det ferske dobbeltalbumet «The Dark Flower», hvor en rekke svenske artister – blant andre Anna Ternheim og Stina Nordenstam – tilbakebetaler sin gjeld til Wadling gjennom å gi ham sanger som han får radbrekke på sitt eget følsomme vis.

Selv har han skrevet brorparten og slengt med en Imperiet-sang i tillegg («Café Cosmopolite»). Det er et ambisiøst album, komplekst i arrangementene og med kraftfull bruk av gitarer, trommer, ulmende piano og øs. Men stemmen hans ligger på toppen, som en blanding av Scott Walker, David Bowie og malurt. Hans versjon av andres låter kniver med originalene, og er best i duettene med Ternheim og Meja. Men monumentalt og sjelegranskende langt inn i det svarteste svarte

blir det først i hans egne låter, spesielt den 25 minutter lange suiten «Kira-Kira». Den er en sammenfatning av hele hans musikalske karriere, og av en personlighet som er så sky, fråtsende frynsete og autoritativ emosjonell at han for lengst har måttet slutte å synge stående. Dette gjør platen mektig, sjangermessig abrupt, og totalt ubeskrivelig i sin håndverksmessige og intuitive storhet.

Det er dette som gjør at man forstår hvorfor alle svenske artister blir mo i knærne bare de hører navnet Wadling.

mode.steinkjer@dagsavisen.no

MODE STEINKJER

Ensomt mot nord

Forrige gang dro hun til Berlin for å lage jazzplate. Denne gangen gjorde Hanne Hukkelberg det stikk motsatte: Dro til Nord-Norge for å lage rockplate.

■ BERNT ERIK PEDERSEN
■ IVAN TOSTRUP (foto)

Neste uke kommer Hanne Hukkelberg (29) med sitt tredje album «Blood From A Stone». Det forrige albumet ble til i storbymylderet i Berlin, dette ble til i mørke og ensomhet i Nord-Norge.

– Musikken min trives best når jeg selv har det vanskelig, sier Hanne Hukkelberg. Ellers bor hun i Oslo og spiller inn musikken sin her, i samarbeid med produsent Kåre Vestheim. Men for hver plate drar hun bort for å skrive.

– Jeg forsker. Jeg setter meg selv i forskjellige situasjoner for å se hva som skjer. Når jeg utfordrer meg selv, får jeg uttrykksbehov, sier Hukkelberg.

– Det var masse inspirasjon å hente i Berlin, bare å stå på et gatehjørne og se på folk kunne være nok. Men det å være i Berlin tok bort mye konsentrasjon. Denne gangen tenkte jeg ut det motsatte av Berlin: Et stille sted, med få folk og mye natur. Jeg har alltid vært dårlig på natur og stillhet, jeg synes stillhet er skummelt, sier Hukkelberg.

«HIMMELBLÅ» PÅ ORDENTLIG

Valget falt bygda Skaland, med 200 innbyggere, på nordøstkysten av Senja. Nord-Norge ble ikke langt nok nord, Finnmark ble for ekstremt, så hun gikk for Troms fylke. Stedet fant hun etter googling – «jeg kunne jo ikke kjøre rundt i Norge for å lete, så jeg brukte nettet», og valgte bygda med den fineste nettsiden. Hun kjente ingen i området da hun leide et hus i Skaland og dro nordover i fjor vinter.

– Jeg kjørte i snøstorm i tre dager for å komme fram, sier Hukkelberg.

– Her jobbet jeg hver dag fra ni til fire

– OK, tolv til seks – og skrev musikk. Det var ingen som forstyrret meg. Men jeg kom fort i kontakt med folk. Den daglige turen på butikken ble som å gå på kafé for å treffe kjente.

I mellomtiden har over en million nordmenn latt seg fascinere av Oslo-innflyttere til en liten nordnorsk kystbygd gjennom serien «Himmelblå». Men dette er ikke «Himmelblå – The Album», forsikrer Hukkelberg.

– «Himmelblå» virker idylliserende, følte jeg. Jeg skulle ønske det kom flere og mer nyanserte TV-serier om Nord-Norge.

12. mars var hun tilbake i Skaland og holdt releasekonsert for plata, på det lokale kulturhuset Kråkeslottet, med gratis adgang.

– Jeg ville holde en konsert for alle folkene jeg var blitt kjent med i Skaland. Det var fullt hus, alle var der, og det ble en utrolig fin opplevelse, synes Hukkelberg.

SPILLER PÅ KJØKKENET

Der både «Rykestrasse 68» og debuten «Little Things» var preget av Hanne Hukkelbergs jazzbakgrunn, er «Blood From A Stone» inspirert av 90-tallets alternativrock, og musikken Hukkelberg hørte og spilte før hun begynte på sin jazzutdanning.

– Det lavmælte er langt fra det eneste jeg har drevet med musikalsk. Nå hadde jeg behov for å ta inn min bakgrunn fra metal og rock, sier Hukkelberg – hennes debut som plateartist var med doom metal-bandet Funeral, på albumet «In Fields Of Pestilent Grief» (1999).

– Jeg ville rive meg løs fra jazz og gå mer i retning rock, der ligger en stor del av hjertet mitt som jeg ikke har uttrykt ennå.

«Inspired by earlier tastes i thought too

precious to throw away», skriver hun selv på sin hjemmeside, om sitt nye album.

– Pixies, Sonic Youth, Motorpsycho... ramser hun opp

– Jeg likte den typen lydbylde med elementer av støy.

Bent Sæther fra Motorpsycho er blant gjestartistene på plata. Mer uventet er gjesteopptredenen fra Hurra Torpedo. hvitevare-bandet til Kristopher Schau og vennene hans fra Duplex-miljøet. De er verdenskjent for sine versjoner av rock-klassikere framført på fryseboks, komfyr m.m.

– Jeg er overhodet ikke redd for ikke å bli tatt alvorlig når jeg har med Hurra Torpedo på plata. Tvert imot, sier Hukkelberg.

– De er dritbra på fryser og stekeovn. På plata spiller de veldig fint. De tok oppgaven svært alvorlig. Jeg henvendte meg til dem som fagpersoner på dette med å spille på kjøkkenutstyr, sier Hukkelberg.

Husgeråd har nemlig alltid hatt en sentral plass på Hanne Hukkelbergs plater. Vinglass, flasker og eggdeler har hun spilt på før, på denne plata bruker hun både kjøkkenbord, kjøkkenutstyr og en Smarties-eske til å lage lyd med.

– «Kitchenware», har jeg noen ganger tenkt å kalle musikken min, sier hun.

– Jeg har ikke reflektert så mye over hvorfor jeg bruker kjøkkenutstyr, men det er jo gjerne der man finner ting som lager lyd, ikke i stua. Bestikk, glass, ting man kan slå sammen. Jeg liker å utforske hvor lyder kommer fra. Jeg aksepterer ikke bare et instrument for hva det er. Jeg vil bakom instrumentene. Alle andre spiller bass og gitar, hvorfor lage enda en plate med det?

DET GIKK PÅ ENGELSK OG NORSK

Hukkelbergs tekster er på engelsk, men på «Little Things» hadde Hukkelberg med låten «Boble» på norsk, på Rykestrasse sang hun om «tresko og grus» i låten «Pynt», og på «Blood From A Stone» har hun sangen «Bygd til by».

– Det er blitt en slags tradisjon å ha med

en norsk låt på hver plate. Det er en fin måte å utfordre meg selv på, sier Hukkelberg.

– Tekstspråket har alltid vært engelsk, uten at jeg helt vet hvorfor. Da jeg begynte å skrive tekster i dagboka som 14-åring, kom alt på engelsk. Det var kanskje på grunn av bandene jeg digget på den tida – Nirvana, Soundgarden, Pearl Jam, forteller Hukkelberg.

Siden forrige plate har hun også skrevet korverket «Mørketid» på norsk, og sunget med det norskspråklige rockbandet Tvang.

– Men mitt musikalske hovedvirke er i utlandet. Der har jeg et stort publikum, for meg er det viktig å formidle et innhold i tekstene. Og derfor ville det vært vanskelig å lage et helt album på norsk. Jeg vil at alle skal skjønne hva jeg synger om.

bernt.erik.pedersen@dagsavisen.no

«Jeg har alltid vært dårlig på natur og stillhet. Stillhet er skummelt.»

Hanne Hukkelberg

HANNE HUKKELBERG (29)

- Artist, oppvokst på Kongsberg. Utdannet ved Norges Musikkhøgskole.
- Solodebuterte i 2004 med albumet «Little Things».
- Fikk Spellemannsprisen i åpen klasse 2006 for sitt andre album «Rykestrasse 68».
- Gir neste uke ut sitt tredje album «Blood From A Stone».
- Spiller på Parkteatret i Oslo 2. mai, og drar så på Europaturne.

«med denne oppsetningen har Torshovgruppen levert sin hittil mest utfordrende og ambisiøse forestilling» KLASSEKAMPEN

Misantropen
av Molière